

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2016-03-21
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 10020--10030-15

SÖKANDE

Gothenburg Management Institute HB, 916831-3063
 Södra Stenungsön 208
 444 48 Stenungsund

Ombud: Advokat Henrik Seeliger
 Advokatfirman Lindahl KB
 Box 11911
 404 39 Göteborg

Ankomstdatum
 2016-03-21

MOTPARTER

Bjuvs kommun	mål nr 10020-15
Båstads kommun	mål nr 10021-15
Helsingborgs stad	mål nr 10022-15
Höganäs kommun	mål nr 10023-15
Klippans kommun	mål nr 10024-15
Landskrona stad	mål nr 10025-15
Perstorps kommun	mål nr 10026-15
Svalövs kommun	mål nr 10027-15
Åstorps kommun	mål nr 10028-15
Ängelholms kommun	mål nr 10029-15
Örkelljunga kommun	mål nr 10030-15

Ombud för samtliga motparter: Upphandlingschef Lisbeth Johnson och
 Jur. kand. Christina Nilsson
 Ängelholms kommun
 262 80 Ängelholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Gothenburg Management Institute HB:s ansökan
 om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 302675

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se
 www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

BAKGRUND

Bjuvs kommun, Båstads kommun, Helsingborgs stad, Höganäs kommun, Klippans kommun, Landskrona stad, Perstorps kommun, Svalövs kommun, Åstorps kommun, Ängelholms kommun och Örkelljunga kommun (nedan de upphandlande myndigheterna) genomför en upphandling benämnd ”Chefs- och ledarskapsutveckling Skåne Nordväst 2015”, dnr KS 2015/521. Upphandlingen, som är uppdelad i fem delområden, genomförs med förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har de upphandlande myndigheterna beslutat att för delområde 3 ”Chef med operativt verksamhetsansvar”, vilket nu är aktuellt, anta anbudet från Trust Partner Malmö AB.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Gothenburg Management Institute HB (nedan GMI) ansöker om överprövning av upphandlingen avseende delområde 3 och yrkar att denna del ska rättas dels på så sätt att utvärderingen av GMI:s anbud vad gäller utvärderingskriterierna 4.1.3 och 4.2, ska göras om och i enlighet med vad om anges i förfrågningsunderlaget baseras på de skriftliga redogörelser som lämnats i anbudet, dels på så sätt att anbuden från Trust Partner Malmö AB, INDEA AB och Kontura International AB ska förkastas. I andra hand yrkar GMI att upphandlingen avseende delområde 3 ska göras om.

GMI anför som grund för sin ansökan bl.a. följande. Utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är så oklart utformade att de gett myndigheterna ett obegränsat utrymme för godtycke vid utvärderingen. Myndigheterna har i praktiken förbehållit sig en fri prövningsrätt. Anbudsgivarna har inte kunnat förutse vad som skulle komma att premieras vid utvärderingen. I anledning härav har anbudsgivarna inte heller kunnat avge konkurrenskraftigt utformade anbud. Myndigheterna har inte heller på något sätt indikerat hur de vill att ett utbildningsprogram ska vara utformat eller hur en utvärderings-

blankett ska vara utformad utöver kravställd nivå. Inte heller ges någon som helst ledning vad som fordras för att uppnå de olika poängnivåer som angetts. Av förfrågningsunderlaget kan överhuvudtaget inte utläsas vilken ”förväntan” myndigheterna har och därmed inte heller vad som fordras för att ett utbildningsprogram ska vara ”över förväntan”, ”enligt förväntan” eller ”under förväntan”. Vidare har myndigheterna valt att begränsa anbudsgivarnas möjligheter att lämna en fullständig beskrivning avseende utvärderingskriteriet 4.1.3. Av förfrågningsunderlaget framgår att denna beskrivning ska vara kortfattad och inte får överstiga 3 A4-sidor. Det säger sig självt att ett så omfattande kursprogram som efterfrågas inte kan beskrivas fullständigt på endast 3 A4-sidor. Vidare har myndigheterna vid utvärderingen tilldelat anbudsgivarna poäng som varierat mellan 20 och 80 poäng och har i utvärderingsprotokollet inte lämnat någon som helst förklaring eller motivering till de poäng som åsatts de olika anbudena.

Vidare uppfyller vare sig Trusts, INDEA:s eller Konturas anbud de ovillkorliga kvalificeringskrav avseende erfarenhet och kompetens som ställts upp. Vilket syfte myndigheterna kan ha haft med kravet saknar betydelse. Det rör sig om ett ovillkorligt krav som myndigheterna dessutom uttryckligen vidhållit inom ramen för frågor och svar. Myndigheternas påstående att kravet på 10-14 deltagare per program endast är en exemplifiering av vad som kan vara ”motsvarande art och omfattning” överensstämmer inte med vad som angetts i förfrågningsunderlaget. Trusts anbud uppfyller inte kravet på tre referenser som samtliga ska avse utvecklingsprogram med 10-14 deltagare per program och inte heller kravet på att minst en av referenserna ska avse utvecklingsprogram med 10-14 anställda på den del som anbud lämnas på. INDEA anger att grupperna vanligtvis består av 15-18 chefer och anbudet uppfyller således inte kravet. Konturas anbud uppfyller inte kravet på tre referenser som samtliga ska avse utvecklingsprogram med 10-14 deltagare per program. Det kan inte heller utläsas att ett av de aktuella referensuppdragen avser den del som anbud lämnas på. Myndigheternas förfarande att acceptera dessa anbud trots att de inte uppfyller ställda krav står i strid med

de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. GMI har i sitt anbud uttryckligen angett att kravställt antal program utförts med 10-14 antal deltagare. Det förhållandet att ett snitt av det totala antalet deltagare för det totala antalet program som genomförts för referenskunderna inte uppgår till mellan 10-14 personer påverkar inte detta faktum. GMI:s anbud uppfyller ställda krav och det skulle stå i strid med LOU att förkasta GMI:s anbud.

Enligt förfrågningsunderlaget ska vidare utvärderingen av utvärderingskriterierna 4.1.3 och 4.2 baseras på de skriftliga redovisningar som anbudsgivarna lämnat i sina anbud. Varje kriterium måste erhålla minst betyget 60 i snitt för att anses klara lägsta nivå. De anbudsgivare som klarade betyget 60 i snitt kallades till anbudspresentation. Myndigheterna har inledningsvis utvärderat GMI:s anbud baserat på de skriftliga redovisningar som lämnats i anbudet. Myndigheterna har dock, baserat på den muntliga anbudspresentationen, sänkt den poäng GMI erhållit så att snittbetyget understeg 60. Även Konturas poäng justerades till ett snittbetyg under 60 poäng. Under alla förhållanden torde det vara ostridigt i målet att det inte anges i förfrågningsunderlaget att utvärderingen av kriterierna ska ske på annat sätt än baserat på de skriftliga beskrivningarna. I förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren kan komma att få presentera sitt anbud under utvärderingsperioden. Att anbudspresentationer överhuvudtaget skulle komma att ske var således inte säkert. Myndigheterna har agerat i strid med LOU när de justerat GMI:s poäng avseende dessa kriterier baserat på den muntliga anbudsutvärderingen. Anbudsgivarna har inte kunnat förutse att utvärderingen av dessa kriterier skulle komma att baseras även på den muntliga presentationen. Detta har i påverkat hur GMI agerat och vad som framförts vid den muntliga presentationen. Myndigheterna synes genom att lägga den muntliga presentationen av anbudet till grund för poängsättningen ha förbehållit sig ett obegränsat skönsrätt utrymme att bedöma anbudet. Myndigheternas agerande att utvärdera GMI:s anbud i strid med vad som anges i förfrågningsunderlaget står i strid med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna.

De upphandlande myndigheterna bestrider GMI:s ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Utvärderingskriterierna är klart utformade och vid bedömningen i sin helhet har myndigheterna följt förfrågningsunderlaget. Något utrymme för fri prövningsrätt har inte varit möjligt och en korrekt bedömning har genomförts. Av förfrågningsunderlagets punkter 4.1.3 och 4.2 framgår tydligt syfte och mål med programmet. Myndigheterna har gett en omfattande beskrivning av tänkt innehåll i de program som ska offereras och det framgår klart vilka beskrivningar som ska lämnas. Avsikten med skrivningen är att anbudsgivarna ska visa att de använder sig av vetenskapliga rön i sin utbildningsverksamhet. Det är kvaliteten i beskrivningen och dess innehåll som kan bedömas och poängsättas. Detta torde stå klart för var och en som läser förfrågningsunderlaget och särskilt för de anbudsgivare som verkar inom branschen. Det torde även stå fullständigt klart för varje normalt omsorgsfull anbudsgivare som verkar inom branschen att det är kvaliteten i presentationen av evidensen som utvärderas. Det torde även framstå som klart att krav och utvärderingskriterier inte har blandats ihop. Att detta varit tydligt för anbudsgivarna styrks inte minst av det faktum att av elva anbud fick enbart ett förkastas på grund av att begärd information var bristfällig. Under punkten 4.3 anges att det är anbudsgivarens skriftliga beskrivning av respektive kriterium under 4.1.3 och exempel på utvärdering enligt 4.2 som kommer att bedömas. Det kan således inte råda något som helst tvivel om vad utvärdering och poängsättning ska grunda sig på. Myndigheterna har tydligt talat om hur de vill att ett utbildningsprogram och en utvärderingsblankett ska vara utformad och beskrivet, och det framgår klart att det är beskrivningarna av dessa som ska poängsättas. En poängskala har angivits där man redogör för vad som fordras för respektive poängnivå. Vilken förväntan kommunerna har anges också. Vid upphandling av intellektuella tjänster är det svårt, kanske i stort sett omöjligt, att ange exakt vad som krävs för att uppnå en viss poäng. Vidare är det enligt myndigheternas erfarenhet av tidigare upphandlingar möjligt att klara av att lämna en uttömmande beskrivning av en motsvarande tjänst på tre sidor. Kravet kan därmed

inte sägas vara oproportionerligt. Vad som krävs för en viss betygsnivå har således angivits i förfrågningsunderlaget och har varit allmänt bekant för samtliga anbudsgivare. Det ligger dock i sakens natur att ett visst mått av subjektivitet uppstår vid bedömningen och detta är förenligt med LOU.

Vidare har kravet i förfrågningsunderlaget under punkten 3.3.1 formulerats ”Med motsvarande art och omfattning avses utförande av minst två utvecklingsprogram/år med 10-14 deltagare per program”. Formuleringen är gjord för att exemplifiera vad som kan vara ”motsvarande art och omfattning” och har inte angetts som ett ovillkorligt ska-krav. Syftet med formuleringen har varit att referensuppdragen skulle avse program som genomförts för mindre grupper. Det är svårt att formulera något som helt avspeglar det man avser och ibland blir formuleringarna onödigt precisa. Man måste alltså vid tolkningen av om anbudet är kvalificerat se till syftet med formuleringen. Trust får med hänvisning till ovanstående anses uppfylla de krav som ställs i upphandlingen. INDEA har angivit att grupperna vanligtvis består av 15-18 chefer och myndigheterna medger att det inte klart framgår om något av programmen bestått av 10-14 deltagare. Då dock syftet med skrivningen har varit att få fram referensuppdrag som genomförts med mindre grupper måste anbudet sannolikt anses uppfylla detta. Då anbudet från INDEA inte bedömdes komma ifråga gjordes ingen närmare kontroll av leverantörskvalificeringen. Kontura har lämnat referenser i vilka utbildningsgrupperna har varierat mellan 12-20 deltagare och någon grupp kan ha legat inom spannet 10-14 deltagare. Vidare har för en referens antalet deltagare varit mellan 12-16 och således i samma spann som det angivna där någon grupp kan ha legat inom spannet 10-14 deltagare. Då inte heller Konturas anbud bedömdes komma ifråga har ingen närmare kontroll av leverantörskvalificeringen gjorts. Kontura anses uppfylla kraven. Myndigheterna vill påpeka att inte heller GMI:s anbud är helt entydigt angående antalet deltagare per grupp. Man anger visserligen att antal deltagare per program avser 10-14 deltagare men om man gör en beräkning på det totala antalet deltagare i förhållande till antal program stämmer inte siffrorna. Det är bara en av begärda tre refe-

renser som ligger mellan 10-14 deltagare. Om man skulle finna att formuleringen angående antalet deltagare per grupp ska tolkas som exakt 10-14 måste även GMI:s anbud förkastas då de angivna siffrorna inte stämmer. Av GMI:s beskrivning av erfarenhet och kompetens framgår inte att just program för Chefer med operativt verksamhetsansvar har omfattat 10-14 deltagare. Det går överhuvudtaget inte att utläsa exakt vilka program som genomförts med 10-14 deltagare. Vid sin bedömning av de inlämnade referenserna har myndigheterna, för samtliga anbudsgivare, valt att se till syftet med de ställda kraven och därför även godtagit GMI:s bristfälliga redovisning vad avser detta. Samtliga anbudsgivare har behandlats lika vid bedömningen och likabehandlingsprincipen har följts. GMI kan därmed inte anses ha lidit skada av bedömningen. GMI har alltså inte heller lidit skada av att uppgifterna om antal deltagare inte är helt exakta.

Vidare står under punkten 4.3 inte att bedömningen baseras endast på de skriftliga beskrivningar som anbudsgivarna lämnat såsom GMI påstår. Det står att anbudsgivarens skriftliga beskrivning av respektive kriterium under 4.1.1-4.1.5 samt exempel på utvärdering enligt 4.2 kommer att bedömas enskilt av en grupp medarbetare. Varje kriterium ska minst ha betyget 60 i snitt av gruppen för att anses klara lägsta nivå. Det framgår alltså att de anbud som inte uppnår minst denna nivå baserat på den skriftliga bedömningen ska förkastas. De anbud som uppnådde 60 poäng baserat på den skriftliga bedömningen, nämligen anbuden från Trust, INDEA, Kontura, GMI och Plan B Consulting AB var alla möjliga att anta. Det står alltså ingenting om att bedömningarna av anbuden endast kommer att ske på de skriftliga beskrivningarna och kommunen har följt det som står i förfrågningsunderlaget och har inte agerat i strid med LOU. Inget av anbuden har förkastats då de vid bedömning av den skriftliga beskrivningen klarade den poängnivå som krävdes för att gå vidare i utvärderingen. Enligt punkten 2.13 i förfrågningsunderlaget kunde en anbudspresentation komma att ske. När en upphandlande myndighet kallar till en anbudspresentation syftar denna till att utvärdera om man gjort en korrekt bedömning av anbudet. Såväl GMI som Trust,

INDEA och Kontura kallades till anbudspresentation där en slutlig värdering skedde. Vid den presentation som GMI gjorde visade det sig att myndigheterna inte hade uppfattat GMI:s skriftliga anbud korrekt och en nedjustering av antalet poäng gjordes. Även för de övriga tre anbudsgivarna skedde en justering av poängen. Trust och INDEA, som båda uppfyllde alla krav, hade ett bättre jämförelsepris än GMI både vid den skriftliga bedömningen och efter anbudspresentationen. Då endast en anbudsgivare skulle antas kunde således inte GMI komma ifråga varken före eller efter anbudspresentationen. GMI har således inte lidit skada av den justering av anbudsbidomningen som gjordes efter anbudspresentationen.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Fråga om utformning av förfrågningsunderlag och utvärderingskriterier

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att leverantören utifrån vad som

anges i underlaget kan lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Vidare ska en utvärderingsmodell vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, d.v.s. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av EU-rättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.

GMI har i målet anfört att utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är så oklart utformade att de ger myndigheterna ett obegränsat utrymme för godtycke vid utvärderingen.

I nu aktuellt förfrågningsunderlag anges under punkten 6.1 Grund för tilldelning av kontrakt följande.

Kommunen kommer att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet per del med hänsyn tagen till pris och kvalitet. Vid utvärderingen kommer en uppräkningsmodell att användas. Modellen utgår från varje anbuds utvärderingssumma och räknar upp den med ett kvalitetsbristtillägg som är procentuell skillnad mellan maximal poäng och erhållen poäng på respektive kriterium under 4.1.1 - 4.1.5 och 4.2. Med detta avses en samlad bedömning av de mervärden anbudsgivaren erbjuder gällande respektive kriterium. Respektive kriterium under 4.1.1 - 4.1.5 kommer att viktas 80 % och 4.2 kommer att viktas 20 %. Bedömningen sker enligt i punkt 4.3 redovisad skala. Maximal poäng som kan uppnås är 100 poäng. Tyngd på kvalitet i förhållande till pris bestäms av en uppräkningsfaktor. I denna upphandling är faktorn 2,5 vilket innebär att kvalitet väger lika som pris, exempelvis innebär 80 tilldelade kvalitetspoäng ett kostnadspåslag på 50 % vid utvärderingen ($20 * 2,5$). Resultatet blir ett jämförelsepris där anbudet med det lägsta jämförelsepriset är det vinnande anbudet.

Under punkten 4.3 i förfrågningsunderlaget anges följande.

Anbudsgivarens skriftliga beskrivning av respektive kriterium under 4.1.1 - 4.1.5 samt exempel på utvärdering enligt 4.2 kommer att bedömas enskilt av en grupp medarbetare enligt nedanstående poängsättning. Kriterierna kommer att utvärderas var för sig. Medarbetarnas enskilda bedömningar ställs samman och ett medelvärde

räknas fram. Respektive kriterium under 4.1.1 - 4.1.5 kommer att viktas 80 % och 4.2 kommer att viktas 20 %. Varje kriterium ska minst ha betyget 60 i snitt av gruppen för att anses klara lägsta nivå.

100 poäng – Mycket hög nivå, långt över förväntan, ger stort mervärde. Anbudsgivaren visar på ett tydligt och överskådligt sätt att de har full insikt i vad som krävs för att uppdraget ska kunna utföras samt att de kommer att ha en utmärkt förmåga och kapacitet för att utföra uppdraget.

80 poäng – Hög nivå, över förväntan, ger mervärde. Anbudsgivaren visar på ett tydligt och överskådligt sätt att de har mycket bra insikt i vad som krävs för att uppdraget ska kunna utföras samt att de kommer att ha en mycket bra förmåga och kapacitet för att utföra uppdraget.

60 poäng – Godtagbar nivå, enligt förväntan, ger dock inget mervärde. Anbudsgivaren visar på ett tydligt och överskådligt sätt att de har bra insikt i vad som krävs för att uppdraget ska kunna utföras samt att de kommer att ha en bra förmåga och kapacitet för att utföra uppdraget.

40 poäng – Låg nivå, under förväntan. Anbudsgivaren visar att de har låg insikt i vad som krävs för att uppdraget ska kunna utföras samt att de kommer att ha en låg förmåga och kapacitet för att utföra uppdraget.

20 poäng – Kvalitetsbrister, ej acceptabel nivå. Anbudsgivaren visar inte på ett tydligt och överskådligt sätt att de har insikt i vad som krävs för att uppdraget ska kunna utföras samt att de kommer att ha förmåga och kapacitet för att utföra uppdraget.

0 poäng - Inget svar

Vidare anges under punkten 4.1.3 Del 3 Chef med operativt verksamhetsansvar följande.

Målgrupp

Chef och ledare som leder medarbetare och har fullt chefsansvar.

Syfte och mål

Ge chef och ledare praktiska ledningsverktyg, metoder och kunskaper att använda i sin yrkesroll. Deltagarna ska få förståelse för arbetsgivarrollen och ledarskapets betydelse för utveckling med styrprinciper, arbetsmiljön och ett salutogent ledningsperspektiv. Deltagarna ska även få förståelse för behovet av ett helhetsperspektiv. Programmet ska bl. a. innehålla områden som målinriktat arbete och förändringsledning, konflikthantering och annan problemlösning, grupprocesser och teamutveckling, kommunikation, ledarskap, medarbetarutveckling och personlig utveckling. Programmet ska även innehålla ett personlighetsformulär som är bedömt av Stiftelsen för tillämpad psykologi (STP) eller motsvarande. Individuell återkoppling med konsulten samt upprättande av handlingsplan ska ske som ett resultat av personlighetsformuläret. Programmet ska innehålla inslag av normkritiskt förhållningssätt. Programmet ska genomgående varva teori med praktiska övningar, dvs upplevelsebaserad inläring. Deltagarna ska under programmet ges förutsättningar och möjligheter att utbyta kunskap och erfarenheter och att bilda nätverk.

Omfattning

9 heldagar per deltagare och pågå under 12 månader varav de 2 första dagarna är internat. Genomförandet av personlighetsformulär, återkoppling samt upprättande av utvecklingsplan ska ske innan programstart. Anbudsgivaren ska kunna erbjuda utvecklingsprogrammet två gånger per år.

Anbudsgivaren ska till anbudet skriftligen beskriva följande:

- kursupplägg och disponering
  - teoretisk grund och vetenskapligt baserad forskning (inom ledarutveckling) som föreslagna insatser baseras på samt presentera evidens för att detta upplägg leder till ökad måluppfyllelse och resultat för verksamheten
  - metoder, verktyg och modeller som kommer tillämpas i programmet
- Anbudsgivarens skriftliga beskrivning får inte överstiga 3 A4 sidor, beskrivningen ska skrivas i normal teckenstorlek.

Under punkten 4.2 utvärdering av utvecklingsprogram anges följande.

Anbudsgivaren ska tre månader efter avslutat utvecklingsprogram ombesörja att en utvärdering skickas ut till deltagarna. Utvärderingen ska minst innehålla nedanstående områden:

- Programmets innehåll
- Måluppfyllelse och resultat för verksamheten
- Konsultens kunskaper och pedagogisk förmåga
- Forskningsförankring och beprövad erfarenhet
- Deltagarnas upplevelse av hur ett normkritisk förhållningssätt har implementerats i programmet

Anbudsgivaren ska till anbudet bifoga exempel på hur utvärderingen kommer att vara formulerad.

Förvaltningsrätten kan konstatera att det under de ovan angivna punkterna i förfrågningsunderlaget anges att poäng kommer att tilldelas i förhållande till hur väl anbudsgivarna i sin beskrivning uppfyller de mål och syften som myndigheterna har fastställt. Enligt förvaltningsrättens mening får det av underlaget i nu aktuella delar med tillräcklig tydlighet anses framgå vad myndigheterna vid bedömningen av anbuderna kommer att beakta och tillmäta betydelse samt vad som krävs för att erhålla en viss poäng. Det är inte visat annat än att en anbudsgivare utifrån uppgifterna i förfrågningsunderlaget har kunnat lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlaget kan således i detta avseende inte anses brista i transparens. Det är i målet inte heller visat att myndigheterna vid utvärdering och poängsättning av anbudsgivarnas skriftliga beskrivning tagit ovidkommande hänsyn eller baserat sin bedömning på annat än sakliga grunder. Det föreligger således inte skäl för ingripande enligt LOU på denna av GMI anförda grunden.

Fråga om anbudsgivarna uppfyller ställda krav

En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra sin utvärdering och prövning av anbuderna mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlaget. GMI har i målet anfört att vare sig Trusts, INDEA:s eller

Konturas anbud uppfyller de krav avseende erfarenhet och kompetens som ställts upp i förfrågningsunderlaget.

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 3.3.1, Erfarenhet och kompetens, följande.

Anbudsgivaren ska ha tillräckligt med erfarenhet, kapacitet och kompetens att utföra uppdraget på ett tillfredsställande sätt. Anbudsgivaren ska till anbudet bifoga en kort företagspresentation där verksamheten och organisationen beskrivs och som visar att man uppfyller kravet. Anbudsgivare eller dess personal i ledande funktioner ska under de tre senaste åren ha genomfört minst tre uppdrag av motsvarande art och omfattning. Med motsvarande art och omfattning avses utförande av minst två utvecklingsprogram per år med 10 – 14 deltagare per program.

Myndigheterna har genom frågor och svar förtydligat kravet enligt följande.

Anbudsgivaren ska ha utfört tre referensuppdrag avseende utvecklingsprogram med 10-14 deltagare per program. Två av de tre uppdragen ska vara utförda inom ett och samma år.

Kommunen har i målet anfört att formuleringen ”utvecklingsprogram med 10-14 deltagare per program” endast är gjord för att exemplifiera vad som kan vara ”motsvarande art och omfattning” och att syftet har varit att referensuppdragen skulle avse program som genomförts för mindre grupper. Med hänsyn till hur förfrågningsunderlaget är utformat kan förvaltningsrätten emellertid inte finna annat än att kravet i nu aktuell del får anses vara ett obligatoriskt krav som således ska vara uppfyllt.

När det därefter gäller frågan om Trust, INDEA och Kontura uppfyller det aktuella kravet kan förvaltningsrätten konstatera följande. Av utredningen i målet framgår att samtliga av Trust angivna referensuppdrag avser utvecklingsprogram med 20 deltagare. Det framgår inte att något av programmen bestått av 10-14 deltagare. INDEA har angett att grupperna vanligtvis består av 15-18 chefer och det framgår inte klart om något av programmen bestått

av 10-14 deltagare. Kontura har lämnat referenser i vilka utbildningsgrupperna har varierat mellan 12-20, 12-16 och 16-18 deltagare. Det framstår därmed som oklart huruvida något av programmen bestått av 10-14 deltagare. Enligt förvaltningsrättens bedömning uppfyller således inte något av dessa anbud aktuellt krav i enlighet med ordalydelsen. Anbuden borde därför rätteligen ha förkastats.

Myndigheterna har emellertid i målet invänt att inte heller GMI:s anbud uppfyller det aktuella kravet och att GMI därmed inte kan anses ha lidit skada. I avgöranden från kammarrätterna har domstolarna funnit att den upphandlande myndigheten eller den vinnande leverantören under överprövningsprocessen kan få prövat en invändning om att den anbudsgivare som har begärt överprövning enligt LOU inte uppfyller ett krav, trots att myndigheten vid anbudsutvärderingen funnit att kravet var uppfyllt (se Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 924-12 och Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 1641-15, 741-13 och 4224-13). Förvaltningsätten, som således har att pröva myndigheternas invändning, kan konstatera att GMI i sitt anbud visserligen angett att antal deltagare per program avser 10-14 deltagare men att det vid en beräkning av det totala antalet deltagare i förhållande till antal program är oklart om så är fallet. Det framgår inte heller av GMI:s beskrivning av erfarenhet och kompetens att just program för chefer med operativt verksamhetsansvar har omfattat 10-14 deltagare och det går inte heller att utläsa exakt vilka program som genomförts med 10-14 deltagare. Förvaltningsrätten kan således inte finna annat än att inte heller GMI:s anbud uppfyller aktuellt krav och att anbudet därför borde ha förkastats.

Mot bakgrund av att inte något av Trusts, INDEA:s, Konturas eller GMI:s anbud uppfyller det aktuella kravet och då ingen av anbudsgivarna har blivit utesluten på denna grund finner förvaltningsrätten att myndigheterna inte kan anses ha handlat i strid med likabehandlingsprincipen. GMI kan därmed inte heller anses ha lidit skada av myndigheternas agerande i detta avseende.

Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte på denna av GMI anförda grunden.

Fråga om poängbedömning vid utvärdering och anbudspresentation

GMI har vidare anført att myndigheterna har agerat i strid med LOU när de justerat GMI:s poäng avseende utvärderingskriterierna baserat på den muntliga anbudspresentationen.

I förfrågningsunderlaget anges under punkten 4.3 Utvärdering följande.

Anbudsgivarens skriftliga beskrivning av respektive kriterium under 4.1.1 - 4.1.5 samt exempel på utvärdering enligt 4.2 kommer att bedömas enskilt av en grupp medarbetare enligt angiven poängsättning.

Under punkten 2.13 anges följande.

Anbudsgivaren kan komma att få presentera sitt anbud under utvärderingsperioden och en eventuell presentation kommer att ske i Ängelholm.

Av utredningen i målet framgår att myndigheterna efter att ha utvärderat anbudsgivarnas skriftliga beskrivning och tilldelat poäng har kallat GMI, Trust, INDEA och Kontura till anbudspresentation. Myndigheterna har därvid för samtliga anbudsgivare gjort en slutlig värdering och gjort en justering av de poäng som anbudsgivarna erhållit vid utvärderingen av de skriftliga beskrivningarna. Förvaltningsrätten kan emellertid inte finna att det av förfrågningsunderlaget framgår att utvärderingen av de aktuella kriterierna ska grundas på annat än anbudsgivarnas skriftliga beskrivningar. Enligt förvaltningsrättens mening får myndigheterna således, genom att vid den muntliga anbudspresentationen slutligt värdera och justera anbudsgivarnas erhållna poäng, anses ha frångått vad som anges i förfrågningsunderlaget gällande utvärderingen. Myndigheternas agerande i detta avseende strider mot bestämmelserna i LOU. Förvaltningsrätten kan dock konstatera att det av utredningen i målet även framgår att Trust och INDEA både före och efter

myndigheternas justering av aktuella poäng erhållit ett lägre jämförelsepris än GMI. GMI har således inte kunnat komma ifråga såsom leverantör i upphandlingen oavsett poängjustering då endast en anbudsgivare skulle antas. Vid sådana förhållanden kan GMI inte anses ha lidit eller riskerat att lida skada av myndigheternas agerande i detta avseende. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte på denna grund.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad GMI anfört i målet inte utgör skäl för att besluta om ingripande enligt LOU. GMI:s ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Sune Wennerberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.